

Č. 3840.

M a t r i k y : * Dekret dvorské kanceláře z 5. června 1826 č. 16.255 Sb. pol. zák. č. 36 nezakládá právního nároku na povolení změny jména. (Otázka tato v případě přestupu ke křesťanskému náboženství nebyla řešena).

(Nález ze dne 1. září 1924 č. 8547).

V ě c: František P. v B. proti ministerstvu vnitra o povolení změny jména.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á j a k o b e z d ů v o d n á .

D ů v o d y: Podáním z 21. listopadu 1922 zažádal st-I, dle udání továrník a velkoobchodník v Japonsku a Číně, t. č. v Brně, aby mu byla povolena změna jména František P. ve jméno František P. V., odůvodňuje svou žádost tím, že již před 20 lety byla mu změna ta povolena býv. rak. vyslancem v Petrohradě, když žádal o ruské státní občanství, jehož však následkem vypuknutí války nemohl již dosíci. Od té doby téměř všechny úřední i obchodní listiny znějí na ono změněné jméno, pod nímž je znám jak v úředním, tak i v obchodním světě, a vedl pod oním jménem také ve světové válce celou osvobozovací akci jakožto důvěrník N. R. pro Čínu a Japonsko, čímž se stal osobou světoznámou.

Zsp v Brně vyžádavši si zprávu policejního ředitelství tamtéž prohlásila výrokem z 1. února 1923, že st-lově žádosti nevyhovuje, poněvadž zde není okolností zvláštního ohledu hodných, jak to vyžaduje dekret dvorské kanceláře z 5. června 1826 č. 16.255, sb. pol. zák. č. 36.

Nař. rozhodnutím zamítl žal. úřad st-lovo odvolání z důvodů I. inst. nařídív, aby proti němu bylo nastoupeno vhodným způsobem, kdyby i nadále neoprávněně užíval jména P.-V.

Uvažuje o stížnosti do výroku toho podané nss položil si předem otázku, zda st-li náleží vůbec subjektivní nárok před nss-em stihatelný, aby mu žádaná změna jména byla správnými úřady povolena. Právním základem pro zodpovědění této otázky může býti v nedostatku jakýchkoli jiných norem pouze výše cit. dekret dv. kanceláře z 5. června 1826, dle něhož v otázce, zda a pokud povoliti lze změnu rodinného jména, nařídil panovník, že změna taková nastati může pouze při přestoupení ke křesťanské víře, nebo při udělení šlechtictví a v tomto případě jen za šetření zvláštní opatrnosti a s výslovným povolením mocnářovým, kdežto v jiných případech vyhradil si panovník rozhodovati o žádostech toto druhu sám v případech zvláštního zřetele hodných.

Na tomto právním stavu nebylo ve směru materiálním změněno nic ani cis. nař. z 20. prosince 1848 č. 39 ř. z. ani posléz nař. býv. státního ministerstva z 18. března 1866 č. 1452, obsahujícími pouze normy kompetenční, neboť onou zmocnil pouze panovník ministerstvo vnitra, aby žádosti toho druhu (nešlechticů) samo vyřizovalo, touto pak kompetence ta byla přenesena v I. instanci na zem. pol. správu.

Doslov zmíněné, jediné směrodatné normy, totiž platného dosud dekretu dvorské kanceláře z roku 1826 neponechává však nižádné pochybnosti o tom, že o nějakém právním nároku občana na povolení změny jména nemůže býti řeči, když šlo o úkon vladaře z titulu jeho svrchovanosti, závislý na tom, zda v konkrétním případě uzná,

že jsou zde zvláštní okolnosti, jež by mu byly pohnutkou, aby svého vrchnostenského práva použil. Ale pak dané povolení má povahu pouhé výsady, závislé na vůli osoby k jejímu povolení oprávněné, nikoli však úředního aktu, odpovídajícího nějakému subjektivnímu právu jednotlivcovu, k jehož uplatnění by mu právní řád poskytoval dostatečný základ.

Na této povaze onoho povolení nebylo změněno nic svrchu uvedenými kompetenčními normami, řešícími toliko otázku, které orgány státní správy budou na základě všeobecně jim uděleného zmocnění panovníkem nadále povolány výsadu tu udílet, když nepřistoupily momenty další, z nichž by bylo lze souditi na přesun základu pro úkon ten s vůle orgánu povolujícího v právní dispozici jednotlivce chráněnou právním řádem, čímž by ona výsada nabyla povahy subjektivního právního nároku.

Potom však odepřením žádaného povolení nebylo porušeno žádné subjektivní právo státní, a bylo proto zamítnutí stížnost jako bezdůvodnou (§ 2 zák. o ss), aniž bylo třeba zabývat se vývody stížnosti, týkajícími se důvodů nař. výroku.

Pokud by bylo lze ze stížnosti souditi, že spatřuje dostatečný základ k žádanému povolení již v tom, že, jak tvrdí, změna jména, již se nyní domáhá, byla povolena již býv. rak. vyslancem v Petrohradě, byla by stížnost bezdůvodná, když by šlo o výrok orgánu k úkonu tomu podle cit. svrchu norem nepřislusného, nehledí-li se ani k otázce, zda šlo tehdy vůbec o akt, jež onen dekret dvorské kanceláře má na mysli neb o úkon rázu jiného.

Č. 3841.

Obecní přírážky (Slovensko): Kterak jest postupovati při vyměření obecních přírážek k státní dani výdělkové III. třídy, vyměřené z jednotlivých odvětví výdělečné činnosti poplatníkovy?

(Nález ze dne 1. září 1924 č. 8548).

V ě c: Filip M. v K. proti městskému zastupitelstvu v K. o městské přírážky.

V ý r o k: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: — — —

Sporná je toliko jedná otázka, zda totiž městská přírážka k státní výdělkové dani III. třídy má býti počítána podle jednotlivých daňových položek vyměřených poplatníku po rozumu § 3 zák. čl. XXIX z 1875 z jednotlivých odvětví jeho výdělečného zaměstnání, či ze součtu těchto položek.

Po názoru žal. úřadu příklonivšího se k důvodům I. instance jest rozhodná úhrnná suma vyměřené daně a nikoli, jak úřad ten praví, »její částka připadající na jednotlivé větve zaměstnání.« Tomuto názoru žal. úřadu lze však vytknouti nedostatek ve dvou směrech, jednak totiž, že není všeobecné pozitivní právní normy, o niž by se mohl opřít, a zvláštní nějaké normy se úřad ani nedovolává, jednak pak, že úřad přehlíží, že při zdanění příjmu plynoucího poplatníku z jeho různých zaměstnání výdělkovou daní III. třídy po rozumu § 3 zák. čl. XXIX z 1875 nejde o částky jedné a téže daňové položky, nýbrž že každý z pod-